

Ըստ կրոնական ուսմունքների եւ հոգեւոր գիտության, երբ հասարակությունները՝ մարդկությունը (ըստ որում մենք՝ հայես էլ մտնում են դու մեջ) ամբողջովին ախտահարվում է (բարոյական այլասերում), օրանուն լինելուց առաջ հայտնվում է Մեսիան՝ Փրկիչը: Զրիսն նյաներիս համար այդ Մեսիան Յիսուս Քրիստոսն է: 2007 տարի առաջ, դատական, հասարակական, խաղաքական, հոգեբանական, քարոյական, կրոնական եւ բազմաթիվ այլ գործոններ դայմանավորեցին Իիսուսնեական գաղափարաբանության ծնունդն ու տարածումը, Մեսիայի փրկչական գալուստը: Երբ հոգեւոր արմատներից կտրվում է մարդկությունը եւ սույառում բանականության ուսուսմերը, սկսում է ապրել կենդանական բնագդներով, եւ խնի դեռ տիեզերական օջախովն ավարտված չէ, վերին ուժերի գրասուրությունը մեզ գոյատելիու շանսեր է տալիս (առավուտ է լոյս): Սա կուզե՞ խորհրդանութեն, կուզե՞ հոգեւոր գիտակցության հավատով ընդունել, կուզե՞ մի ընդունել:

Աղիասարակ եթե հասարակությունը փրկիչ փնտելու հոգեբանություն ունի, ուսեմն վիճակն աղետայի է, իսկ եթե սա արիեսածին է, եւ մամուն է փորձոա վերածելու դա կամ փաթաթել մարդկանց Վզին (սովետական խառնչամիջոցի ծանոթ հնարդ), անհեթեթ բան է ստացվուա, փրկչական գաղափարի այս էժա-

բժիշկներ, ուսուցիչներ, մանր ու միջին քիզներ-սով գրադպողներ, ուսանողներ: Բայց օրերից մի օր «քախս վիճակվեց» 30-ամց մի տղամարդու հետ խոսելու, որ գրադեցրած դաւանով ու ֆինանսական վիճակով թվում է՝ լիովի քավարաված վիճակում դեմք է լիներ, բայց մարդու հոգեվիճակի ու իր խավի, միջավայրի բարերի մասին իր դասմածի նկարագրությունն անելու համար առնվազն վիդասանի ընորիի դիմի ունենայի: Դոգեվիճակի դաշտաշիզմ. երկվություն երկու տարբեր արժեների միջև՝ դրամի ու մարդկային նկարագրի: Նա ասում էր, որ ամենաօքան մեթենաներից է գնել՝ տեսնելու, թե՞ իր ցըաղաքի մարդիկ «իրեն են քարեւում, թե՞ մեթենային». Յոր անց վաճառել է... Բավականին խոռոր կարողության մեջ ունի երիտասարդ ասում էր, որ ամեն կերպ ել է փնտրում Ամերիկա գնալու, որ իր ունեցածի տերը ինը չի, «ամեն դահի ձեռից կարող են խլել»: Կոաղաւածության (նյութի դաւամունի) «Անսաւագիան» («Ուսկե հորդը») հայաստանցի ունետու խավին նետել է մրցակցության դիսերիկ ջղաձգումների, առավելագույնին դիրանալու տեսնի մեջ, Խանի որ կյանքը մեկ անգամ է տրվում (Դ ու դեմք է ապրել այնուս, որ... (դրդոցամ անգիր էին սովորեցնում Խավել Կորչագինի մենախոսությունը, խենդ Շամբակի), իսկ այդոինի հնարավորություն իհս չի տրվում:

թյան կոնսոլիդացիայի կողմնակիցները), ու
ամենալավատեսն իսկ դեմքը խոժոռում է: Իս-
որ մթնոլորտում ժանգահոտը ռունգեր, և հոտ-
տում, դա ոչինչ, իսկ անտարերության ցուցը
երբ սողոսկում է մարմինդ, 92-93 թվականնե-
րի անկողնու ցուցը նովճիսկ գրավիչ է թվում
(Ի դեռ, Երեխն չարախնդրությամբ տառապող-
Երեխն կուզենայի ընդամենը ասել, որ տողերիս
հեղինակը բացարձակորեն կրել է այս տարինե-
րի ողջ թեոր, աղյել տագնարի ամեն վայր-
կան, ընդիուտ նորածին երեխայիս խանձա-
տուի մեջ գիշերները մի բանի անգամ ծեռը
սահեցնելու սովորությունը, սուօգելու, թե
մարմինը չի փայտացել արդյո՛, որովհետեւ լու-
րեր էին դասվում, թե նորածինները չեն դիմա-
նում, սառչում են, նավքի երկարաձիգ հերթ-
ը, մաուզերիսների հսկողությունը, մետաղի
ծանր-ծանր տարաները, ծնողի կորուացը ցրտա-
հարումից, աշխատանի կորուաց եւ այլն, եւ
այլն): Ուսեմն եւ հիշողությունը կա, եւ դատ-
ազմի գիտակցումը կա, համ էլ սովետը փիլիպե-
տ, սնտեսությունը փիլուզվել, հետն էլ սովետի
հարազաս ծնունդ, «դետությունից սերմացու-
գողացող մկան» հոգեբանությամբ լիր մար-
դիկ կային: Ու ամեն մեկը եղ ընկած ծաղի-
քունը որդի նման կրծելու հնարավորությունը
քաց չէր թողնում, կրծում ու թօցնում էին, թոց-
նում ու թալանում ու թուզացնում մեզ... Ես
էինք՝ մետական կառավարման փորձ չունեցող

«Ալուրջ հա՞րց»,
թե անձեռնիստ
դատասխաններ

Մի նախարար էր
Ժամանել Պյումրի

2003 թվականի վերջերից սկսած, երկառավարությունն այլևս դադարեցրեց գյումրիում երկրաշարժից անօրեւան ընտանիքների համար բնակարանների կառուցումը, բազմիցս սիհոված ենք եղել «Ազգի» էջերու բննադասել փոփոխվող տարբեր նախարարների, այլ բարձրասիժան ղետական դաշտոնյանների՝ աղետի գոտու բնակարանաշինության խնդրի իր լուծվածության վերաբերյալ սուսուախաւ, անդատասխանատու հայտարարությունների, 4000-ից ավելի անօրեւան ընտանիքների խնդրի գոյության ժիւման եւ ուսացման համար: Սակայն, ինչպես երեսում է, «Վերեւներում» արմատացած այդ արատավոր մասնությունն առիթից առիթ դեռ դիմի շարունակվի առավել սգեղ դրսերումներով, եւ մայրաքաղաքային դաշտոնյանները դիմի մրցեն՝ այս հարցով ով ավելի արտաքին բան կասի...

Անցած ուրբաթ օրը, ինչողես տեղեկացրել է «Ազգօ», Գյումրի Եր ժամանել հանրապետության խաղաքաշինության նոր նախարար Վարդան Վարդանյանը՝ նաեւ բնակարանի գնման վկայագրեր (ԲԳԿ-ներ) հանձնելու այս տարվա ժամանու ընտանիքներին։ Տավով, տեղեկացված չինելով Եր անձամբ բախս չունենալով Երևանինելու Եր լսելու դրս նախարարին, Երեկոյան լուսերի ժամին կաղողս էկրանից լսեցին Երա դաշտասխանները տեղի հեռուատլրագրողների մի Երևանու հարցերին։ Երանի չի լսեին։ Նախ, Երե մինչեւ այժմ գործին առնվզող տարբեր մակարդակի դաշտնյանները Եա հիմնականուա ընդունու էին, որ Երևանաւարժից անօրեւան ընտանիքներին տրվող բնակարանային վկայագրերի արժեները դակաս Են Գյումրիու բնակարանների իրական ուսկայական գներից, որ ԲԳԿ-ն ըստ Էլության (ընդամենը) բնակարանի գնմանն աջակցելու ծրագրի է, աղա դրս Վարդանյանը հանկարծ դարգել Եւ հայտարարու է, թե որու դեղիներու բնակարան գնելուց հետո վկայագրի արժենից դեռ մի բան էլ գումար է մնուա... Այս դնդուա քողնենք նախարարի խորհին, քայլ սա ուն մի կոոմ»։

Իրեն տված բնական հարցին՝ անօթ-
ան ընտանիքների բնակարանային խնդի-
րը Ե՞ր կարող է լուծված լինել, որն նա-
խարարը նախ հարկ համարեց լրագրողին
դիտողություն անել, թե... ինչ ե՞լ կարենա՞
ինչ: «Անլուսջ հարց ե՞լ տալիս»... Այ ժեզ
բան: Դամաձայնենք, սա արդեն դետա-
կան մտածողության նոր որակ է. Երկրա-
ւարժից համարյա 20 տարի անօթեան
4200 ընտանիքների բնակարանային ա-
դահովման հարցն, ուժեմն, կառավարու-
թյան այսօրվա անդամի համար այլևա չե-
ղած, անլուսջ հարց է: Եվ արդեն կարելի է
գալ ու հանգիս այդուն հայտարարել
իենց Գյումրիու: Եղանկ:

բան էր ուզուա ասել, «Դակասը» լրացնելու եկավ նայսարարի արտահայտած մեկ այլ միտք, որը երեկի ամենացնցող «նորությունն» էր: Եթե ծիծ լսեցինք, նա ասուա էր մոտավորաբես հետեւյալը, թե ինչ մնուա է անօրեանների համար բնակարանների կառուցմանը, դա արդեն մարդետարանի ու բաղաբարետարանի խնդիրն է, եւ Երանք դրա համար անհրաժեշտ միջոցներ ունեն... Սա արդեն չափազանց է: Երկրաշարժից անօրեան մինչեւ վերջին ընտանիքին բնակարանով պատահովելու դետության (իմա՝ կառավարության) անցրանցելի, սուրբ դարտականությունն է: Մի՞թե կարելի է այս տարրական նորմը չիմանալ եւ...լինել նախարար: Բաղաբար մինութեամ նախարար:

Բոլոր դեմքերուա հարգելով իր անձը,
կցանկանային հորդութել որն Վարդանյա-
նին նախ ի դաւոնն լիարժե՞ տեղեկա-
նալ Գյումրու Խնոյին եւ միայն դրանից
հետո այդ մասին դատողություններ անելու
իսկ տեսյակ, գործին առնչված մարդիկ
հենց նախարարությունում էլ կան, եւ
նրանի, գոնե, անտեղի ու զուր կրթեր բորբ-
ոք նման հայտարարություններ չեն ա-
նում: Եթե բնակարանաշինության խն-
դիրն այսօր կառավարության օրակարգու-
թեո չկա (ինչը ինցիդին թերացում է), դա չի
նշանակում, թե խնդիրն ընդիանուածես
գոյություն չունի: Այսօր օրակարգում չկա
մի որ անուանանձ մենքու է:

Ասածողության մոլախոսացում

Փրկիք՝ անհամապաշտանություն - ո՞վ է հորինողը

Ապան շահարկումները հավատի մարդկանց համար նոյնիսկ վիրավորական են: Իսկ ինչ վերաբերում է փրկությանը, աղա որեւէ մեկը չի կարող փրկվել, եթե ինը չի ուզում: Եթե հասարակությունը դատաստ չէ վերափոխվելու եւ մարդկանց գիտակցության մեջ չի կատարվում հեղաշրջում սեփական համոզմունով, սեփական փորձով, որեւէ քան արմատադես փոխել ուղղակի անհնար: Ըստ որում՝ ագիտողողագանդան ժամանակավոր ազդեցության էֆեկտ կումենա՝ ինչողևս մեզ ծանոթ դարտադրաններն ու «քամքասանի» ինսիտուտի» մանկուպացիաները, որովհետեւ ժողովրդի արքում բնազդը միշտ է կողմնորություն:

Սուազնորդի կամ առաջնորդող գաղափարի դերը անառարկելի անհրաժեշտություն է որուակի եւստենալ դայնաններում, քայլ ոչ փրկչի առաթելությամբ, որովհետեւ, ըստ եռթյան ծանր դրության մեջ զնելով այդ անհասին դահանջում են նրանից առավելագույնը, իետ տո խավության նոխազ դարձնում (իննազորո դության ժամանակներն անցել են անդարձ) Նկատեն նաև, որ լիդեր-առաջնորդին եւ ի համախոհներին միարժենալ անտրամաբանական է ու սխալ: Ակնհայտ ճշմարտություն է անհասի կամ իսմի գաղափարի իրագործման հաջողությունը դայնանավորված է վերափոխումների դատրաս հասարակությամբ:

Այսօր ցըանառու են դարձել հասարակության մեջ Տիրող հակընդիեմ, նովսիսկ քննամական տաճապրությունների մասին լուսերը։ Սա, իհարկե, ճշմարտանման է։ Մարդկանց դրկված ջները առիթ են փնտրում դոդրկալու, մի բան, որ առ ավելի ակնհայտ է դառնում նախագահական ընտրությունների նախաւեմին։

Հստուած, Աժ ընտություններին առհասարկ կարետություն չի տվում: Սա թերեւ մեր ժողովրդի՝ անհասին առավելություն տալու հոգեբանության արտահայտություն է: Ասելությունների ու հակամարտությունների օբյեկտիվ դաշտաները նախեառաջ՝ սոցիալական են (հացի թանկացուանների օրերին մի վաճառողութիւն ասուա է, թե հաճախորդ ունի, որ 10 դրամի հաշիվներով է գոյատեսաւ, իիմա նա միայն իին հաց է զնուա, որ 20-30 դրամով է ժան: Իսկ հեռուատաեթերից դայրուա են երգ ու դարը, ծիծաղն ու հոմուրց, ցեղության ցերերները (օրինակ, Կոնյակի գործարանի 130-ամյակի գովազդը), երբ մի երկրու սոցիալական ցերտավորուամք հասնուա է անդատկառության ասիծամի, մետաղի ոինդ զսդաւադիկներ են հազնուա ու բարիկադավորվուա, սա հետեամբ է սոցիալական չարաւահման աշխատամի էժան վարձարտության, զանազան արտօնյալ, մենաւորհային կարգավիճակների ու նարդկանց արժանպարագնության ուժահարման: Առև. ցերեւ-մեր մենաւու են

Դասարակության երկեւեռացումը արձանագրում է հետեւյալ երեսպե՞ջ՝ հոգու սնանկություն-կոռալացություն (իմա՝ անբարոյականություն) եւ ամբոխային մշածողությամբ մեծամասնություն՝ գոյաղահղանման նվազագույն դայմաններն ատամներով մի կերպ դահելու վախով։ Վախ, որը վաղուց վերածել է անտարբերության, եւ դահ առ դահ միայն ըմբռուտացման նօւններ է ցուց տալիս։ Խոկ մի փոքր խավ (հիմնականում մտավորականների) մերժվածի կամ լուսանցքայինի կարգավիճակուա, դիտորդի դեր է կատարուա։ Միջին քարեկեցիկ վիճակ ունեցողներն եւ ենթակվուա են քարոյական եւ սոցիալական զանազան նվաստացումների, բանի որ հայ ողբա-

մարդկանց սփոթված, սայթալումներ-վերելի վայրէջները: Դամենայն դեղու ի հատուցուայդ տառապանների սրուգամբես վավերաց ված անկախ դետուքյուն ու դատերազմու հաղթող երկրի ստառու ունեցան: Դիմա էլ ուրիշ բան ունենք Դյուախսային դրոդուա, բարեկարգ ճամփաներ, կաղի հուապի միջոցներ լուս, հեռուստաեսություն ու հՆչ եթեր, ռուսով ամեն մեկը ավտոմեթենա էլ կոմենս (անկեղծ՝ շատ կուգենայի, որ իրականանաբայց...): Բայց եւ ունենք միջազգայնութեն դեռևա չուուժված դարաբառյան հարց. եւ ների կյանի փտախտի հիվանդություն (կոռուտցիա և նետառության մենաշնորհ, ժինարարական աղես, բարոյական այլասերում, դիմազուր մտավորականություն. ըստ որուա սրանց բուդացանները շատ խորն են, սովետներից են անդին): Այս է, եւ այս ամենը 29.000 բար. Տարածենով մի երկրում, ընդամենը 2-2,5 մլրդ բնակչությամբ (լավ է, շատ չեն, թե չէ՝ իրա և հեռօտեհին):

կա շահարկումները։ Այլախոհությունը ակամ այն անձի, խնդիր կամ միավորնան դիկամ կողմ լինելու չի։ Սա ազատ մտի ընդգույք՝ ուսակցիոն դարտապահության, գաղոնային մոլորակացման, անբարու հարաբերությունների մեջ։ Արդյո՞ւնքում առաջանակ է դաշտում գործադրության ժամանակակից արժեթիվ դաշտում կամ է դաշտում (թե՛ եվրոպական միջազգային առևտնական աշխին թող փչերի խաղ է տարվում)։ Եթե այո, ինչո՞ւ է այսան բնադրակում խոսի, ինենուույն մտածողության եւ առհասարակ ութեւ արժեթիվ ընտրության դարձ, մարդկային իրավունքը։

